MÀU SẮC ẢNH HƯỞNG TỚI TÂM LÝ CỦA CON NGƯỜI TRONG ĐIỆN ẢNH

COLORS AFFECT HUMAN PSYCHOLOGY IN CINEMA

Lê Hoài Phương¹, Nguyễn Ngọc Bảo Trân²

¹Khoa Công nghệ thông tin, thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam, <u>phuonglh21@uef.du.vn</u>

²Khoa Công nghê thông tin, thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam, trannnb321@uef.edu.vn

Tóm tắt:

Bài nghiên cứu khoa học này nhằm khai thác tầm quan trọng mà màu sắc mang đến trong điện ảnh nói riêng và trong cuộc sống nói chung. Giúp cho chúng ta nhận thấy được ở mỗi màu sắc nó sẽ mang đến một trải nghiệm cũng như một thông điệp nhất định mà chỉ khi chúng ta có kiến thức về nó thì mới có thể sử dụng một cách tối ưu. Ngoài ra bài viết còn khai thác sâu hơn về các khía cạnh khác nhau của màu sắc. Cách mà các đạo diễn kết hợp các màu với nhau để người xem có những khung bậc cảm xúc hoặc tâm lý một cách có chủ đích.

Từ khoá: Màu sắc, tâm lý con người, điện ảnh, cảnh phim.

1. Giới thiệu bài nghiên cứu:

Màu sắc dường như là một từ khoá quen thuộc với đời sống của mỗi con người. Nó quen thuộc đến mức khiến chúng ta đã vô tình quên mất sự có mặt của màu sắc trong cuộc sống là vô cùng quan trọng. Mỗi gam màu sẽ mang trên mình một lớp nghĩa khác nhau. Từ đó tạo ra sự phong phú trong thông điệp và cảm xúc. Thật quan trọng khi ta có kiến thức, kinh nghiệm về các tầng nghĩa của màu sắc. Việc này sẽ giúp ta tránh các lỗi sai về việc sử dụng màu trong nghệ thuật nói chung và điện ảnh nói riêng.

Điều này đặc biệt quan trọng trong lĩnh vực điện ảnh, nơi mà màu sắc không chỉ đơn giản là một công cụ mà nó còn là một "vũ khí" tâm lý. Các nhà làm phim sử dụng chúng để chi phối và thao túng tâm lý của khán giả. Chính vì vậy màu sắc chính là một trong những thành phần cốt lõi nhất của kỹ thuật điện ảnh hiện đại. Trong bài này người viết sẽ trình bày một cách khái quát về ý nghĩa của màu sắc và cách các nhà làm phim áp dung vào các nhân vât cũng như cảnh phim.

1.1 Muc tiêu của nghiên cứu:

Nghiên cứu chi tiết về các ý nghĩa và tác dụng của màu sắc, giúp chúng trở nên quan trọng hơn, đồng thời khám phá cách mà màu sắc ảnh hưởng đến tâm lý của con người. Bên cạnh đó, bài viết sẽ phân tích cách sử dụng màu sắc một cách khoa học và chính xác để truyền đạt ý muốn cá nhân thông qua sự lựa chọn màu sắc.

1.1.2 Đối tượng nghiên cứu:

Người xem phim (không giới hạn độ tuổi, giới tính, quốc gia,....

2. Phân tích:

2.1 Ý nghĩa từng màu sắc:

2.1.1 Màu đỏ

Màu đỏ, trong ngữ cảnh tích cực là quyền lực, niềm đam mê, năng lượng, sức mạnh và sự phấn khích. Đồng thời thể hiện niềm đam mê và năng lượng tích cực. Mặt khác, trong ngữ cảnh tiêu cực, màu đỏ có thể liên quan đến sự phẫn nộ, nguy hiểm, cảnh báo, thách thức, hiếu chiến và đau đớn, là biểu tượng cảnh báo và thách thức, đồng thời kết hợp với tinh thần kích thích [1].

2.1.2 Màu cam

Trong góc nhìn tích cực, màu cam liên kết với những phẩm chất như lòng can đảm, sự tự tin, sự ấm áp, sự đổi mới, thân thiện và năng lượng. Nó còn mang đến cảm giác thân thiện và sức sống tích cực. Ngược lại trong góc nhìn tiêu cực, màu cam có thể gắn liền với tước đoạt, sự thất vọng, tính phù phiếm, chưa trưởng thành, sự ngu dốt và chậm chạp [2].

2.1.3 Màu vàng

Màu vàng tượng trưng cho tâm trạng lạc quan và ấm áp, thể hiện niềm vui và sự tinh tế của sự sáng tạo và trí tuệ. Đặc biệt, nó đại diện cho sự hướng ngoại và tích cực trong quan hệ xã hội. Ngược lại, màu vàng trong ngữ cảnh tiêu cực nó sẽ thể hiện sự thiếu lý trí, sự lo ngại không cần thiết và tư duy hèn nhát, thường đi kèm với nỗi sợ khi đối mặt với tình huống không quen.

2.1.4 Màu xanh lá

Màu xanh lá tượng trưng cho sức khỏe và mong muốn. Nó thể hiện mong ước về sự tươi mới trong thiên nhiên, sự phát triển, đồng thời gắn liền với sự phồn thịnh và năng lượng tích cực. Nó còn biểu tượng cho sự tin cậy và tính thành thật trong mối quan hệ và giao tiếp. Ngược lại, trong góc nhìn tiêu cực thì màu xanh có thể liên quan đến cảm giác nhàm chán, vô vị, sự trì trệ, đố kỵ, sự nhạt nhẽo và tình trạng bệnh tật.

2.1.5 Màu xanh dương

Màu xanh dương tượng trưng cho lòng tin và lòng trung thành. Nó thể hiện sự tin cậy cũng như hợp lý, cùng với sự thanh thản và thoải mái tạo nên không khí bảo vệ. Nó còn biểu tượng cho niềm hy vọng, hòa bình và tâm hồn mộng mơ tích cực. Ngược lại, trong góc nhìn tiêu cực, màu xanh có thể liên quan đến sự lạnh lùng, buồn bã, cô đơn, vô cảm, thiếu thân thiện.

2.1.6 Màu tím

Màu tím, trong ngữ cảnh tích cực, được xem sự khôn ngoan và sang trọng, thể hiện sự giàu có và quyền lực cùng với sức hút quyến rũ và tính tâm linh. Nó còn biểu tượng cho sự giàu trí tưởng tượng và tinh hoa, tạo ra một không gian bí ẩn và thu hút. Ngược lại, trong góc nhìn tiêu cực thì màu tím có thể liên kết với hướng nội, suy đồi, cám dỗ, sự đàn áp, kém cỏi, ngông cuồng và tâm trang.

2.1.7 Màu hồng

Trong góc nhìn tích cực, màu hồng liên kết với tình yêu và lãng mạn, thể hiện sự ngây thơ và thuần khiết, cùng với sự giàu trí tưởng tượng và niềm đam mê. Ngược lại, trong góc nhìn tiêu

cực, màu hồng có thể liên kết với biểu hiện thái quá, sự bất thường, lười nhác, bốc đồng, lệch lạc và tính phù phiếm.

2.1.8 Màu đen

Màu đen tượng trưng cho vẻ đẹp tinh tế và sự bảo vệ, thể hiện quyền lực và sự trang nhã, cùng với sự thẩm quyền và vật chất. Nó còn là biểu tượng của sự lịch thiệp và sang trọng, tạo ra một không gian tinh tế và ấn tượng. Ngược lại, màu đen có thể thể hiện sự đen tối và đe doạ, kèm theo cảm giác nặng nề và tình trạng xấu xa, tạo ra một không khí khó chịu và áp đặt [2].

2.1.9 Màu trắng

Trong góc nhìn tích cực, màu trắng tượng trưng cho vẻ sạch sẽ và trong trẻo, thể hiện sự tinh khiết và đơn giản, cùng với vẻ tinh tế và sự tươi mới. Nó còn là biểu tượng của lòng tốt và sự hoàn hảo, tạo ra một không gian tĩnh và đẳng cấp. Ngược lại, trong góc nhìn tiêu cực thì màu trắng còn thể hiện sự trống rỗng và cô lập, kèm theo cảm giác lạnh lùng và thiếu thân thiện, tạo nên một không khí không ấm cúng và thiếu sự kết nối [2].

2.2 Màu sắc đối với nhân vật:

2.2.1 Màu đỏ

Hình 1. Nhân vật Evelyn Wang trong "Everything everywhere all at once"

Trong bức tranh này, màu áo mà nhân vật khoác lên là một gam màu đỏ đậm, tượng trưng cho sự mạnh mẽ và quyền lực. Sự chọn lựa về màu sắc này không chỉ là một chi tiết trang phục mà còn là một biểu tượng thể hiện tính cách mạnh mẽ của nhân vật, đặc biệt là tính cách của một người phụ nữ quyết đoán và đầy cá tính. Sắc đỏ đậm không chỉ là yếu tố thị giác, mà còn kích thích sự quan tâm và hứng khởi của khán giả, tăng cường liên kết tâm lý giữa họ và nhân vật.

Hình 3. Mr. Anger trong "Inside out"

Trong bộ phim "Inside Out – Những mảnh ghép cảm xúc" vì sao nhà làm phim lại cho nhân vật "Anger" một màu đỏ tươi và một cái đầu bốc hoả? Màu đỏ, với tính chất ngột ngạt và khó chịu, được chọn để tạo ra ấn tượng về một nhân vật dễ nổi giận, thích cáu bẩn, nóng nảy, bộc trực và càu nhàu. Đặc biệt, khi tình trạng tức giận của nhân vật gia tăng. sắc đỏ trên người ông được nhấn mạnh lên để làm tăng cường hiệu ứng tâm lý.

Tác động tâm lý người xem là một tâm trạng căng thẳng và khó chịu mỗi khi họ chứng kiến những biểu hiện tức giận của nhân vật "Anger". Sự kết hợp giữa màu sắc và hình ảnh giúp người xem cảm nhận sâu sắc hơn về tính cách và trạng thái tâm lý của nhân vật này.

2.2.1 Màu vàng

Hình 4. Ms. Joy trong "Inside out"

Nhân vật Joy luôn khoác trên mình một gam màu vàng tươi sáng, tạo nên sự nổi bật và rực rỡ trong toàn bộ bộ phim. Chủ đích của đạo diễn là thể hiện tính cách vui vẻ, hòa đồng, lạc quan và hướng ngoại của nhân vật. Tone màu nổi bật của cô làm cho người xem dễ nhận biết và đồng thời tạo ấn tượng về vai trò chính của cô trong câu chuyện. Joy không chỉ là nguồn sáng với gam màu tươi sáng, mà còn là người đưa ra các giải pháp tích cực và sáng tạo khi đối mặt với vấn đề [3]. Sự xuất hiện của cô, đặc biệt trong các khung hình tối, giống như một ngôi sao sáng giữa đêm đen, là biểu tượng cho cảm xúc hân hoan, phản ánh đúng theo quan niệm "glowing with joy" của người Mỹ.

Tâm lý người xem được kích thích với cảm giác yêu đời, ấm áp, nhiệt huyết và tích cực mỗi khi nhìn thấy Joy xuất hiện trong bức tranh của câu chuyện.

Hình 6. Nhân vật thanh tra sở thuế bà Deirdre trong "Everything everywhere all at once"

Bà Deirdre diện chiếc áo cao cổ màu vàng sẫm bên trong và áo len màu vàng nhạt bên ngoài, tạo nên sự tập trung chủ yếu vào gam màu vàng. Tuy nhiên, cảm xúc và tâm lý của người xem thay đổi tùy thuộc vào sắc độ của màu vàng. Khi xuất hiện lần đầu, bà Deirdre gây ấn tượng của sự lo lắng và áp lực đối với nhân vật chính Evelyn thông qua những câu hỏi liên tục về đóng thuế. Sự kĩ

tính và thận trọng của bà còn được thể hiện khi kiểm tra từng tờ hóa đơn thu nhập một cách ngăn nắp. Tone màu vàng trên trang phục không tạo cảm giác chói lọi hay lo sợ, mà thay vào đó, nó mang lại một tâm lý dè chừng khi người xem đối diện với nhân vật này. Tâm lý người xem khắc sâu với cảm giác dè chừng và thiếu thiện cảm khi tương tác với bà Deirdre.

2.2.2 Màu xanh lá

Hình 7. Nhân vật Waymond Way trong "Everything everywhere all at once"

Ngay từ đầu phim khi xuất hiện trước màn ảnh, nhân vật ông Wang đã mặc chiếc áo polo dài tay màu xanh lá. Ông chính là đại diện cho màu xanh lá của toàn bộ phim [7]. Theo truyền thống văn hóa Trung Hoa, màu xanh lá là biểu tượng của sức khỏe, sự nhạy cảm, kiên nhẫn và sự hòa hợp. Ông Wang, như một ví dụ tuyệt vời, thể hiện sự kiên nhẫn và nhạy cảm trong bộ phim, và thông qua màu sắc này, ta có thể nhận thức phần nào về tính cách của ông. Là người chồng và người bố, ông Wang hết mực chăm lo cho gia đình, trở thành điểm tựa vững chắc dù cuộc sống hàng ngày có đầy khó khăn. Sự xuất hiện của ông không chỉ mang lại cảm giác an toàn cho người xem, mà còn tạo ra một tâm lý thoải mái, dễ chịu và thiện cảm, người xem cũng sẽ tìm thấy sự yên tâm khi nhìn thấy với nhân vật này.

Hình 8. Chiếc tai nghe của một vũ trụ khác

Hầu hết các tình tiết trong phim tập trung vào chiếc tai nghe này. Mỗi khi tai nghe hoạt động, nó phát ra ánh sáng màu xanh lá. Ngoài việc tượng trưng cho sự tiến bộ và phát triển, chiếc tai nghe còn mang đến ý nghĩa của an toàn. Khi kích hoạt, nó là công cụ cho nhân vật chính thực hiện "bước nhảy không gian" để thoát khỏi tình huống nguy hiểm. Màu xanh lá không chỉ đại diện cho sự an toàn trong bối cảnh phim mà còn tạo ra cảm giác nhẹ nhõm, không chỉ cho nhân vật mà còn cho khán giả. Những khoảnh khắc mà tai nghe chuyển sang màu xanh lá đồng nghĩa với sự an

tâm và lúc này người xem cũng không nhận thấy rằng chính họ đang thở phào nhẹ nhõm cùng với nhân vất.

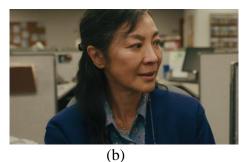

Hình 9. Ms. Disgust trong "Inside out"

Khi đọc tên của nhân vật là Disgust, ta có thể tạo ra một hình ảnh về tính cách của cô nàng. Đặc biệt khi cô mang trên mình một màu xanh tươi. Tuy nhiên, thay vì mang ý nghĩa tích cực như những ví dụ trước đó, nhà làm phim lại muốn chú trọng vào một tầng nghĩa khác của màu xanh lá đó là sự nhàm chán, đố ky hoặc có chút kiêu kì. Màu sắc này khiến người ta liên tưởng đến màu của chiếc bông cải xanh, một thực phẩm mà đa số trẻ em không muốn nếm thử [8]. Điều này có thể tạo ra ấn tượng không tích cực đối với tâm lý của người xem, đặc biệt là trẻ em, khi nhìn thấy màu sắc của cô nàng.

2.2.3 Màu xanh dương

Hình 10. Màu áo nhân vật Evelyn Wang ở hai giai đoạn đầu và cuối phim

Trong những đoạn đầu của phim, màu sắc của chiếc áo mà bà Evelyn chọn là một tone màu tím hơi ngã đỏ. Trong giai đoạn này, nhân vật vẫn đối mặt với nhiều vấn đề cá nhân mà chưa thể tự giải quyết. Gần cuối phim, sau khi câu chuyện đã được triển khai với một kết cục tích cực, chiếc áo mà bà mặc cũng thay đổi. Trong phân cảnh đó, không gian vẫn như trước nhưng tâm trạng của bà đã chuyển từ lo lắng và khó chịu sang một tinh thần thoải mái hơn, hướng tới một tương lai đầy hi vọng. Khi bà khoác trên mình chiếc áo màu xanh cũng là lúc bức tranh mới về Evelyn hiện lên. Bà đã trở thành người thoải mái và tràn đầy hy vọng cho tương lai. Bộ trang phục không chỉ khiến người xem cảm nhận được sự thay đổi tích cực của nhân vật mà còn tạo ra một không khí thoải mái và lạc quan, khiến họ cảm thấy hài lòng với kết cục của bộ phim.

Nhân vật chính của chúng ta được thể hiện chủ đạo bằng màu xanh dương, từ màu da đến tóc đều toát lên vẻ u buồn, thiếu sức sống và bi quan [6]. Điều này phản ánh đúng tính cách buồn bã, cô đơn và ảm đạm của nhân vật trong phim. Sadness, được đạo diễn Peter Docter phác thảo thông qua màu sắc và dáng hình giọt nước mắt, mang đến cho người xem một cảm giác trầm lắng và u rũ khi xuất hiện. Sự hiện diện của Sadness truyền đạt thông điệp quan trọng rằng đôi khi, việc cho phép bản thân trải qua cảm giác buồn cũng là một phần quan trọng của sự tự chăm sóc. Bằng cách này, Sadness không chỉ mang đến tâm lý buồn bả mà còn như một điểm nghỉ cho tâm hồn người xem, giúp họ ổn định và cảm thấy được an lòng.

Hình 11. Ms. Sadness trong "Inside out"

Hình 12. So sánh cùng một màu

Ở đây, màu tóc của nhân vật Joy và màu đại diện cho Sadness đều là xanh dương. Tuy nhiên, sắc độ của hai màu là khác nhau. Đây cũng là chủ đích mà đạo diễn Peter Doctor muốn gửi đến người xem. Màu tóc của Joy, mặc dù cũng là xanh dương, nhưng có sắc độ tươi sáng hơn, truyền đạt ý nghĩa rằng nhân vật này là người có tâm hồn nhạy bén và tràn đầy hy vọng. Màu sắc này tương ứng với tính cách tích cực của Joy, như việc cô đưa ra các giải pháp mang tính xây dựng và luôn khuyến khích để nâng cao tinh thần của mọi người trong nhóm. Điều này làm cho chúng ta nhận ra rằng, dù là cùng một màu sắc, nhưng việc thay đổi sắc độ có thể tạo ra nhiều ý nghĩa khác nhau.

2.2.4 Màu tím

Hình 13. Nhân vật Evelyn Wang ở vũ trụ bà làm diễn viên kinh kịch

Tại Trung Quốc, Kinh kịch đã trở thành loại hình nghệ thuật sân khấu quy mô lớn nhất. Vì vậy các diễn viên Kinh kịch nổi tiếng thường đảm nhận vị trí quan trọng trong xã hội. Thông thường, quần áo của họ sẽ mang những màu sắc như đỏ, vàng, hoặc trắng để tôn vị thế của họ. Trong trường hợp của nhân vật Evelyn, việc chọn màu tím cho trang phục không chỉ tạo nên sự sang trọng và quyền lực, mà còn tạo ra một chút bí ẩn và độ đặc biệt, khiến người xem cảm nhận được sự tinh tế và đẳng cấp của bà.

Nhân vật đặt tên là Fear - Nỗi Sợ, được hình dung qua sắc tím trên cơ thể. Màu sắc này làm tăng cảm giác của người xem về tính hướng nội, tâm trạng, lo lắng và sợ sệt của nhân vật. Fear thường tỏ ra bối rối và lo lắng khi đối mặt với thách thức. Thường thì màu đen mới là màu đại diện cho nỗi sợ, nhưng đạo diễn Peter Docter chọn màu tím để tránh tạo ra một hình ảnh quá sợ hãi cho trẻ em. Ông muốn tạo ra một cảm giác hài hước và nhẹ nhàng, giúp khán giả hiểu rõ hơn về nhân vật này và không ngần ngại khi đối diên với nỗi sơ.

2.2.5 Màu hồng

Hình 15. Màu áo của hai nhân vật Evelyn Wang và Deirdre

Màu sắc của trang phục hai nhân vật được chọn là hồng pastel, thể hiện mối quan hệ tình cảm giữa họ như một cặp đôi. Trong bối cảnh của vũ trụ này, màu hồng trở thành chủ đạo không chỉ trên con người mà còn trên các vật phẩm khác. Điều này tạo nên một không khí nhẹ nhàng, lãng mạn và thơ mộng. Đặc biệt là trong những khoảnh khắc như khi họ cùng nhau đánh piano, tận hưởng niềm vui, cười đùa và nhảy múa.

Hình 16. Bing Bong người bạn tưởng tượng trong

Nhân vật Bing Bong được hình thành từ những hình ảnh đáng yêu trong trí tưởng tượng của một đứa trẻ. Đạo diễn Peter Docter giới thiệu nhân vật với màu hồng phấn, tạo nên một tính cách mơ mộng, sáng tạo và giàu tình cảm. Với sự kết hợp này, tất cả khán giả ở độ tuổi thiếu nhi đều tỏ ra một sự yêu thích đặc biệt đối với Bing Bong. Màu hồng phấn không chỉ là biểu tượng của tính hiếu động và an toàn mà còn làm giảm bớt tâm lý lo lắng của khán giả, tạo điều kiện cho họ có những kỳ vọng tích cực với sự xuất hiện của nhân vật. Cũng chính vì vậy, việc chứng kiến sự biến mất của Bing Bong ở cuối phim đánh bại lòng tin và tình cảm của người xem.

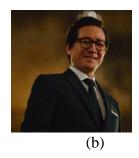
Hình 17. Màu tóc, màu áo nhân vật Jobu Tupaki

Màu hồng không chỉ mang ý nghĩa nhẹ nhàng và thơ mộng mà còn đại diện cho sự nổi loạn và bốc đồng, tương tự như cách mà nhân vật Joy/Jobu Tupaki thể hiện ở các bản thể và vũ trụ khác nhau. Tính cách của Joy có chút độc đáo và điên loạn, khiến cho người xem cảm nhận được sự

khác biệt trong con người này. Dù xuất hiện ở bản thể hay vũ trụ nào, Joy vẫn làm cho khán giả cảm nhận cô là một phụ nữ đang trải qua giai đoạn nổi loạn và khao khát chứng minh bản thân. Việc Joy đi lục tìm khắp các vũ trụ để tìm kiếm người hiểu mình thêm nữa là một biểu hiện của sự khao khát này. Màu hồng xuất hiện trên cô không làm mất đi vẻ mạnh mẽ của cô gái này; thay vào đó, nó mang lại sự tự tin và không làm người xem cảm thấy khó chịu.

2.2.6 Màu đen

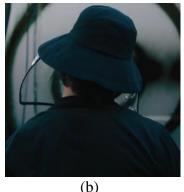

Hình 18. Ông Wang trong vũ trụ Evelyn làm diễn viên nổi tiếng

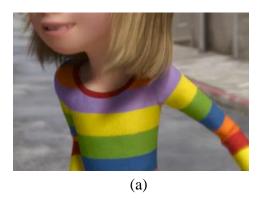
So sánh giữa nhân vật này ở hai vũ trụ. Nhìn vào hình ảnh của nhân vật mặc vest đen, ta cảm nhận được sự sang trọng, lịch thiệp và trang nhã. Điều này phản ánh rõ địa vị của ông trong thế giới này, nơi ông là một doanh nhân thành đạt và giàu có. Được thấy ông Wang ngồi ở vị trí quan trọng trong rạp, thậm chí ngồi cùng bên một nữ minh tinh nổi tiếng như Evelyn, tạo ra một cảm giác kinh ngạc đối với khán giả. Hình ảnh này không chỉ thể hiện sự lịch thiệp và quý phái của ông Wang mà còn kích thích sự tò mò và ngưỡng mộ từ phía người xem.

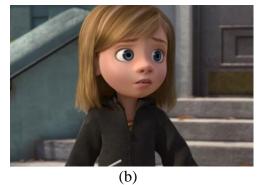

Hình 19. Trang phục nhân vật Jobu Tupaki trong "Everything Everywhere all at once"

Trong những đoạn đầu của phim khi danh tính của nhân vật vẫn là một ẩn số, đạo diễn đã khéo léo chọn trang phục màu đen để tạo nên sự bí ẩn và đáng sợ cho cô. Sự xuất hiện của cô như một cảnh báo về một thế lực xấu xa đang tiến đến và đe dọa thế giới. Màu đen không chỉ mang đến cảm giác huyền bí mà còn gợi lên nỗi sợ hãi. Trong suốt các phân đoạn của bộ phim, đặc biệt là những đoạn nhân vật phản diện này che kín mặt như trong bức hình số (b) đã khiến khán giả trải qua cảm giác lo lắng và sợ hãi.

Hình 20. Màu áo nhân vật Riley trong phân cảnh tâm lý không ổn định

Lúc này, Riley không còn là một cô bé thích cười như trước, mà ngày càng phải đối mặt với nhiều suy nghĩ và hành động của tuổi mới lớn. Trong tâm trạng của cô, xuất hiện nhiều mẫu thuẫn khiến cho cô nhóc dần dần thu mình lại, không muốn tiếp xúc với người khác. Có thể so sánh với sự thay đổi trong trang phục của Riley từ đầu đến cuối phim. Màu sắc chuyển từ nhiều màu đến một màu cụ thể và cuối cùng là màu đen. Những màu sắc này hình như là một biểu hiện cho vấn đề đang xảy ra trong tâm hồn nhân vật. Đặc biệt, sự xuất hiện của màu đen đã tạo nên cảm giác bất thường và gợi lên chút lo lắng trong tâm trạng của khán giả.

2.2.7 Màu trắng

Hình 21. Hình Jobu Tupaki ở nơi cất giữ vũ trụ

Trong phân cảnh này, màu đen và trắng trở thành chủ đạo trong khung hình. Trang phục của nhân vật mang đậm màu trắng tinh khôi, không được trang trí thêm bất kỳ màu sắc nào khác. Cảnh này kích thích sự liên tưởng của người xem đến tính cách của những người tận tụy với đức tin của họ. Sự thuần khiết, điềm tĩnh và một chút quyền lực là cảm nhận của khán giả khi chứng kiến màu sắc trong đoạn phim này. Người xem có cảm giác như họ đang nhập vào một không gian vô định, nơi họ không muốn nghĩ đến hay xem xét bất kỳ vấn đề nào khác. Đối với những người có ảm ảnh về màu trắng họ phần lớn sẽ cảm thấy bồn chồn, hoang mang vì họ sẽ cảm giác không gian sẽ bị vô tận và vô định không có điểm dừng.

Khi kết hợp "chiếc áo len" và "màu trắng," chúng ta nhận thấy rằng Sadness, đại diện cho sự buồn bã, thể hiện tính cách mệt mỏi và ủ rũ. Chiếc áo len trở thành biểu tượng tương đối của tính cách này. Màu trắng tạo nên cảm giác cô đơn và buồn tẻ, phản ánh những trạng thái tinh thần khi chúng ta mất hứng thú hoặc trở nên u sầu.

Hình 22. Màu chiếc áo len trắng của Sadness

3. Màu sắc đối với cảnh quay

- 3.1 Đơn sắc
- 3.1.1 Màu đỏ:

Hình 1. Phim hoat hình "Inside out"

Cảnh phim được đặc trưng bởi sự xuất hiện rực rõ và đầy chói chang của màu đỏ, tạo nên một không khí đáng sợ và là dấu hiệu của một tình huống bất ngờ hoặc báo động khẩn cấp. Với sự nổi bật và chói lọi, gam đỏ được sử dụng một cách sáng tạo để thu hút sự chú ý của người xem. Nó không chỉ là một yếu tố thị giác mạnh mẽ mà còn là một công cụ tinh tế để kích thích nhịp tim và điều chỉnh cảm xúc của khán giả trong cảnh phim.

Hình 2. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu sắc trong cảnh phim không chỉ sử dụng màu đỏ để làm nỗi bật các cảnh hành động cao trào, mà còn tận dụng màu này để tô điểm cho những thước phim tình cảm và ấm áp. Màu đỏ không chỉ làm tăng cường tâm lý đề phòng của khán giả đối với những cảnh kịch thúc đẩy hồi hộp mà còn điều chỉnh nhịp tim của họ trong những cảnh phim sử dụng màu sắc để kích thích cảm xúc và tạo nên những trải nghiệm đặc biệt. Màu đỏ, chứa đựng nhiều ý nghĩa khác nhau, từ đe dọa đến sự yêu thương, đóng vai trò quan trọng trong việc thu hút sự chú ý và kích thích nhiều cảm xúc đa dạng của người xem.

3.1.2 Màu cam

(a) (b)

Hình 4. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu cam, được sử dụng để tô điểm cho các nhân vật trong các khung cảnh, mang đến một cảm giác gần gũi và tích cực trong bối cảnh của phim. Sự hiện diện của màu cam trong các tình huống mà các nhân vật thấu hiểu và chia sẻ với nhau tạo nên không khí vui vẻ và ấm áp. Điều này ảnh hưởng đến tâm lý của người xem, khiến họ cảm thấy dễ chịu và tạo ra một trải nghiệm tích cực khi theo dõi các cảnh phim.

3.1.3 Màu vàng

(b) Hình 5. Phim hoạt hình "Inside out"

Màu vàng được sử dụng rộng rãi trong cảnh quay thường áp dụng để truyền đạt sự ấm áp, yêu thương và niềm vui. Nhờ vào tính chất ấm của gam màu nóng và sáng như ánh nắng mặt trời. Cảnh quay hồi ức của cô bé được tô điểm bằng tone màu vàng, nhấn mạnh tình cảm gia đình ấm áp và trân trọng. Sự kết hợp này tạo ra một trạng thái cảm xúc tích cực cho người xem, mang lại cảm giác ấm áp, vui vẻ và cảm động khi chứng kiến hình ảnh của một gia đình đầy yêu thương.

Hình 6. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu vàng được áp dụng trong cảnh phim đầu tiên, tạo nên không khí sang trọng và giàu có. Trong những cảnh phim gay cấn, việc sử dụng màu sắc vàng mang lại yếu tố hài hước và sôi động. Hiệu ứng này không chỉ làm tăng cường cảm giác sang trọng và uy nghi cho người xem, mà còn làm cho các phân đoạn căng thẳng trở nên thú vị hơn, tạo nên những tiếng cười và sự giải trí.

3.1.4 Màu xanh lá:

Hình 7. Phim hoat hình "Inside out"

Màu xanh, khác với ấn tượng thông thường về sự tươi mới và vui vẻ, thường được sử dụng trong điện ảnh để ám chỉ những cảnh phim mang tính rùng rợn và nguy hiểm. Hiệu ứng này nhằm tạo ra cảm giác đáng sợ, không an toàn, và kích thích sự hồi hộp và căng thẳng trong tâm trạng của người xem.

Hình 8. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu xanh, như đã được trình bày trước đó, thường được tận dụng để tạo nên các cảnh phim hồi hộp và gay cấn. Hiệu ứng này nhằm kích thích cảm giác đáng sợ, không an toàn và tạo ra một tâm lý hồi hộp, căng thẳng cho người xem.

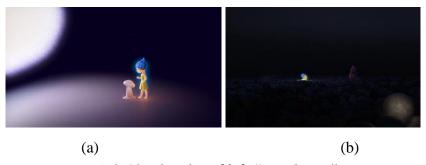
3.1.5 Màu xanh dương:

Hình 9. Phim hoat hình "Inside out"

Màu xanh dương trong cảnh phim được sử dụng để tái tạo kí ức đẹp đẽ của nhân vật, tuy nhiên, cách cô bé nhớ về khoảnh khắc này lại gợi lên nỗi buồn và nhớ nhung. Hiệu ứng này mang lại cho người xem một trạng thái xúc động và kích thích bộ não nhớ về những kỷ niệm tươi đẹp của chính mình.

3.1.6 Màu đen

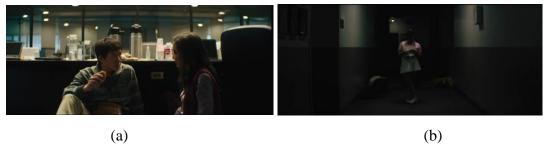

Hình 10. Phim hoạt hình "Inside out"

Trong hình 10.(a), màu đen được sử dụng để tạo ra bóng tối và không gian trống, tượng trưng cho sự xuất hiện đầu tiên. Đồng thời, màu đen làm nổi bật nhân vật trong cảnh phim và tạo nên ánh sáng tương phản.

Trong hình 10.(b), màu đen tối như mực tạo ra không gian tối tăm, nguy hiểm và thể hiện sự mất mát, bóng tối bao trùm hai nhân vật trong cảnh phim, ám chỉ sự mất phương hướng.

Màu đen giúp tăng cường sự chú ý của người xem vào cảm xúc và hành động của các chủ thể, khiến chúng trở nên nổi bật trên nền đen. Từ đó, có thể kiểm soát tâm lý và cảm xúc của người xem, họ sẽ tập trung hoàn toàn vào những điểm sáng trong cảnh quay. Cùng với âm thanh sâu lắng, sự kết hợp này tạo nên trải nghiệm sâu sắc và cuốn hút người xem vào bối cảnh của bộ phim.

Hình 11. Phim "Everything everywhere all at once"

Trong hình 11.(a), bên ngoài cửa kính được đánh màu sáng hơn nơi hai nhân vật đang ngồi, màu đen không tạo ra cảm xúc sợ hãi, nhưng thay vào đó tạo ra cảm giác an toàn vì hai nhân vật này đang ẩn náu. Trong hình 11.(b), nhân vật đứng ung dung trong vùng bóng tối, tạo cảm giác đáng sợ, đèn nháy sáng tối liên tục làm tăng tình tiết cao trào và tạo ra không khí đáng sợ.

Màu đen không chỉ tạo ra cảm giác an toàn mà còn tạo nên cảm giác nguy hiểm và hồi hộp cho người xem. Sự bí ẩn của lớp bóng tối làm tăng cảm giác hứng thú và bất ngờ, cũng như gây ra nỗi sợ hãi. Màu đen thực sự là một phương tiện hiệu quả để điều khiển tâm lý của người xem, vì nó có thể mang lại niềm vui, sự bất ngờ hoặc thậm chí là nỗi sợ.

3.1.7 Màu trắng

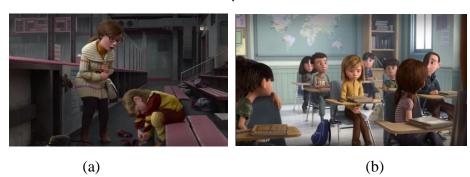
Hình 12. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu trắng thường được biểu hiện như màu của sự ngây thơ và thuần khiết. Tuy nhiên, nó cũng được sử dụng để truyền đạt những cảm xúc tiêu cực như sự lạnh lùng, xa cách và mất trí. Màu trắng trong điện ảnh thường không có mục đích cụ thể, tuy nhiên, khi được sử dụng như trong cảnh phim trên, nó có thể tượng trung cho cảm giác trống trải và trống rỗng, làm cho người xem trải nghiệm cảm xúc của sự thiếu vắng và cô đơn.

3.1.8 Màu xám:

Hình 13. Phim hoat hình "Inside out"

Hình 14. Phim hoạt hình "Inside out"

Màu sắc chủ yếu trong cảnh là màu xám, tạo ra một không khí u ám và hoàn toàn tách biệt so với màu sắc nổi bật của chiếc xe và bộ trang phục của cô bé. Màu xám nhấn mạnh chủ thể chính là gia đình của cô bé, tạo sự đối lập rõ ràng giữa họ và môi trường xung quanh. Sự chênh lệch giữa màu sáng và màu tối giúp truyền tải tốt thông điệp của cảnh phim.

Người xem trải qua một trạng thái tâm lý đặc biệt khi chứng kiến sự tương phản rõ ràng giữa cảm xúc và tính cách của gia đình, nổi bật với sự năng động và hạnh phúc, trong khi ngôi nhà mới và thành phố mang lại cảm giác cũ kỹ và tẻ nhạt.

Hình 15. Phim hoạt hình "Inside out"

Màu sắc trong cảnh này tiếp tục sử dụng gam màu xám, tuy nhiên, nhân vật cô bé không còn nổi bật trong bối cảnh. Không phản ánh sự hòa nhập của cô bé với thế giới xung quanh, mà thay vào đó là sự đối lập giữa "màu sắc nội tâm" của nhân vật và môi trường xung quanh.

Tâm lý của người xem được trải qua cảm giác buồn bã, tẻ nhạt và cô đơn. Cụ thể, khoảnh khắc cô bé lấy trộm tiền từ mẹ được thể hiện bằng gam màu xám đen, tạo nên sự sợ hãi và lo lắng cho khán giả. Màu xám, mặc dù gần giống với màu đen, nhưng lại giảm bớt tính chất và tác động mạnh mẽ của màu sắc đen trong cảnh phim.

3.2 Bổ túc

3.2.1 Đỏ - Đen

Hình 16. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu đỏ thường được liên kết với những cảm xúc mạnh mẽ, sự thổ lộ và chia sẻ những điều thầm kín. Đồng thời màu đỏ cũng được áp dụng để "đánh sáng" vào nhân vật, nhằm tăng sự chú ý. Màu đen tượng trưng cho bóng tối, tạo ra không khí sâu sắc cho cảnh phim. Điều đó làm tâm lý của người xem được tập trung vào nhân vật nổi bật, với cảm xúc dâng trào trong các tình tiết quan trọng của bộ phim.

3.2.2 Xanh lá - Vàng

Hình 17. Phim "Everything everywhere all at once"

Màu sắc trong cảnh này được sử dụng một cách tinh tế để tăng cường cảm xúc và tâm lý của người xem. Màu xanh lá trong những khung cảnh căng thẳng không chỉ tạo ra một không khí rùng rọn và nguy hiểm mà còn được xem như biểu tượng của sức sống. Những cảnh phim này thường đi kèm với sự thay đổi lớn trong con người của nhân vật trước hiểm nguy mà họ đang phải đối mặt.

Màu vàng được sử dụng để tạo nên không khí hài hước và điên loạn trong cảnh quay. Màu sắc này không chỉ mang lại hiệu quả hài hước mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc chiếu sáng cảnh quay, vượt trội hơn so với màu đỏ. Sự kết hợp của hai màu sắc khác nhau giúp làm nổi bật từng chủ thể và nhân vật trong cảnh phim, tránh được sự nhầm lẫn nếu cảnh quay được sử dụng chung một màu.

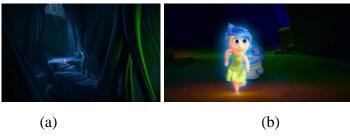
Tâm lý của người xem được thúc đẩy thông qua việc sử dụng màu xanh, tạo cảm giác hồi hộp, gay cấn và nghẹt thở, trong khi màu vàng mang đến cảm giác bình tĩnh và khả năng kích thích tiếng cười hiệu quả trong cảnh phim.

3.2.3 Xanh lá – Cam

Màu sắc trong cảnh phim này được thiết kế sao cho màu xanh lá tạo ra sự bình ổn và hòa hợp, trong khi màu cam tượng trưng cho sự hài hước và ấm áp. Sự kết hợp giữa hai màu sắc này nhằm mục đích làm cho cảnh phim trở nên cân bằng hơn. Người xem, sau khi theo dõi cảnh này sẽ có cảm giác bình tĩnh và ổn đinh.

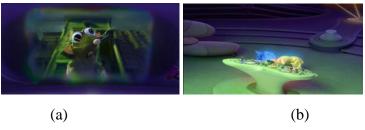
3.2.4 Xanh dương – Xanh lá

Hình 19. Phim hoat hình "Inside out"

Màu sắc trong cảnh quay được áp dụng từ màu xanh dương đậm, tạo ra một không khí rùng rợn và nguy hiểm, đặc biệt khi kết hợp với màu xanh lá. Tất cả các cảnh phim đều làm giảm nhịp thở của người xem, tạo ra sự hồi hộp và sự chờ đợi cho những sự kiện đáng sợ sắp xảy ra.

3.2.5 Xanh lá – Tím

Hình 20. Phim hoạt hình "Inside out"

Cách sử dụng màu sắc trong cảnh quay được thực hiện một cách tinh tế, với màu xanh mang đến yếu tố kinh dị, trong khi màu tím đưa vào không khí một cảm giác huyền bí và kỳ ảo. Sự phối hợp linh hoạt giữa chúng tạo ra một cảnh quay đồng thời đáng sợ và huyền bí, tạo nên ấn tượng ám ảnh và rùng rợn cho người xem.

4. Kết luận

Màu sắc đóng một vai trò quan trọng trong việc tạo nên sự sáng tạo và độc đáo trong một tác phẩm điện ảnh. Mỗi gam màu mang đến một ý nghĩa khác nhau và có thể truyền đạt nhiều ý nghĩa trái ngược, tùy thuộc vào mục đích cụ thể của bộ phim. Trong lĩnh vực điện ảnh, màu sắc được khéo léo áp dụng để định hình tính cách và tâm lý của nhân vật, tạo ra hiệu ứng màu và kỹ thuật đặc sắc cho bộ phim, cũng như truyền tải thông điệp qua đối tượng và cảnh quay.

Vắng bóng màu sắc, bộ phim sẽ trở nên đơn điệu và thiếu sức sống. Sử dụng màu sắc không hợp lý có thể dẫn đến truyền tải thông điệp không chính xác, gây hiểu lầm về hiệu ứng, cảm xúc và tâm lý của khán giả.

Những tác phẩm nổi tiếng như "Inside Out" của Pixar, đoạt giải "Phim hoạt hình hay nhất tại lễ trao giải Oscar lần thứ 88" năm 2016, và "Everything Everywhere All At Once" với 7 giải thưởng lớn tại Oscar năm nay, đều chứng minh sự quan trọng của việc sử dụng màu sắc một cách tinh tế. Điều này nhấn mạnh tầm quan trọng của việc hiểu và áp dụng màu sắc vào sản phẩm video, phim ảnh và đồ họa để truyền đạt đúng thông điệp và câu chuyện đến khán giả. Do đó, màu sắc

không chỉ là một yếu tố thiết yếu mà còn là quyết định chính để tạo ra giá trị, đồng nhất thương hiệu và thành công của một tác phẩm điện ảnh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Harry Davies (2020), What Does Each Color Mean in Cinema, Domestika.
- [2] Jon Fusco and Jason Hellerman (2023), The Psychology of Color in Film, Noflimschool.
- [3] Sunny Đặng Phương (2021), *Tâm lý học trong bộ phim "Inside out": Một bài học đẹp đẽ về trí tuệ cảm xúc*, Facebook.
- [4] Nam Vu (2020), Cách chọn phối màu phim và những điều bạn nên biết, ID design.
- [5] Kiên Trung (2023), Ý nghĩa màu sắc trong điện ảnh Khi các màu sắc thay lời các thông điệp, Báo Đắk Nông.
- [6] Isaque Criscuolo (2020), What Colors Mean, With the Characters From the Film Inside Out, Domestika.
- [7] Tom Kuegler (2023), Why Everything Everywhere All At Once Is Addicted To Color And What It Means, Medium.
- [8] Phong Vu (2021), Đây là lý do tại sao trẻ em không thích súp lơ và bông cải xanh, Báo sức khỏe gia đình.